

Folkhögskoleuppföljningen 2006

UF0532

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter.....	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B	Kvalitetsdeklaration.....	5
B.0	Inledning.....	6
B.1	Innehåll.....	6
1.1	Statistiska målstorheter.....	6
1.1.1	Objekt och population.....	6
1.1.2	Variabler.....	6
1.1.3	Statistiska mått.....	7
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	8
1.1.5	Referenstider.....	8
B.2	Tillförlitlighet.....	8
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	8
2.2	Osäkerhetskällor.....	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	14
B.3	Aktualitet.....	14
3.1	Frekvens.....	14
3.2	Framställningstid.....	15
3.3	Punktlighet.....	15
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet.....	15

4.1	Jämförbarhet över tiden.....	15
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	15
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	15
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>15</i>
5.1	Spridningsformer.....	15
5.2	Presentation	15
5.3	Dokumentation	15
5.4	Tillgång till primärmaterial	15
5.5	Uppl ynningstjänster.....	15

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Befolkningens utbildning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

 Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Harald Theorin
Telefon: 019 - 17 69 37
Telefax: 019 - 17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Harald Theorin
Telefon: 019 - 17 69 37
Telefax: 019 - 17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Registret avidentifieras efter insamlingen och sparas i SCB: s arkiv.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas.

A.10 Syfte och historik

Syfte

Folkhögskoleuppföljningen 2006 skulle belysa studiesituationen på utbildningen, om den ledde till arbete som överensstämde med inriktningen på utbildningen och övergången folkhögskola - högskola.

Viktiga målstorheter var:

- Studiesituation på utbildningen
- Personlig utveckling genom utbildningen
- Överensstämmelse mellan arbete och utbildningsinriktning
- Högskolestudier efter folkhögskoleutbildningen

De viktigaste redovisningsgrupperna var kurstyp och kön.

Historik

Förra gången SCB genomförde en uppföljning av folkhögskoleutbildning var 1995 då målpopulation var nybörjare på folkhögskola ht1992. Tio år tidigare gjordes en motsvarande uppföljning, då av nybörjare ht1982. 2006 års undersökning skiljer sig från de två föregångarna då det är en uppföljning av dem som avslutade folkhögskoleutbildning, läsåret 2002/03. De två tidigare undersökningarna följde upp eleverna tre år efter kursstart medan den senare, oftast, fyra år efter.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna av statistiken är Folkbildningsrådet och folkhögskolor. Statistiken används som underlag för utvärdering av folkhögskoleutbildning.

Undersökningens genomförande beslutades i samråd med programrådet för

statistik och prognoser om utbildning och arbetsmarknad, som inkluderade representanter från Högskoleverket, Skolverket, AMS, Stockholms universitet, Myndigheten för skolutveckling, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, Integrationsverket, Näringsdepartementet samt Utbildnings- och kulturdepartementet.

Innehållet i undersökningen beslutades i samråd med representanter från Folkbildningsrådet, olika folkhögskolor, Utbildnings- och kulturdepartementet, Sibus och Högskoleverket under ett användarmöte den 14 februari och genom mejl- och telefonkontakter.

A.12 Uppläggnings- och genomförande

Formulering av frågor

SCB formulerade frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändarna. Blanketten var firsidig och innehöll 24 nummerade frågor, några av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 45 frågor.

Exempel på frågor

Frågan som mäter målstorheten studiesituation bestod av 10 delfrågor och hade följande formulering:

Hur var studiesituationen på utbildningen när det gäller ...

... lärarnas förmåga att undervisa?

... kursernas innehåll och uppläggnings?

... möjligheten att påverka studierna?

... o.s.v.

Mycket bra

Ganska bra

Ganska dålig

Mycket dålig

Population och urval

Nästan 28 000 personer studerade på långa kurser i folkhögskolan under höstterminen 2002 (ht2002). När urvalsramen i undersökningen skapades fanns en strävan att följa upp kursdeltagare som inte bara hade studerat under ht2002, utan även hade avslutat utbildningen under läsåret 2002/03.

Utgångspunkten för urvalsramen, den totalräknade folkhögskolestatistiken, innehåller ingen examinations- eller avgångsuppgift. För att avgränsa urvalsramen till något som påminde om en avgångskull ställdes ett flertal villkor upp som kursdeltagarna ht2002 måste uppfylla.

Till att börja med rensades avbrutna kurser under ht2002 bort. Därefter ställdes villkoret att individerna skulle ha fullföljt minst en kurs under en intilliggande termin, d.v.s. vt2002 eller vt2003, och att den sammanlagda kurslängden under två terminer skulle vara minst 150 dagar. I det här skedet återstod omkring 19 900 av de ursprungligen 28 000 personerna.

Ytterligare personer försvann från ramen genom att de under perioden vt2002-

vt2003 valt att byta till en lägre kursnivå, till exempel från gymnasienivå till grundskolenivå. Återstod gjorde 19 100 personer.

Efter en kontroll mot folkbokföringen återstod 18 400 personer.

Slutligen rensades personer som fortsatt att studera på folkhögskola, på samma kursnivå, efter vt2003. Återstod gjorde en urvalsram som innehöll 12 200 personer, som avslutade en folkhögskoleutbildning på minst två terminer läsåret 2002/03. Urvalsramen stratifierades på kurstyp, kursnivå och kön.

Urvalsstorleken var ungefär 5 000, vilket bedömdes ge tillräcklig precision i skattningarna av de viktigaste målstorheterna.

Datainsamling

Folkhögskoleuppföljningen 2006 genomfördes som en postenkät, med möjlighet att posta svaren eller lämna dem via SCB:s webbplats. Den första omgången med frågeblanketter skickades ut den 4 april 2006. Tack- och påminnelsekort skickades den 19 april. Påminnelser med ny blankett skickades den 5 maj och den 17 maj. Insamlingen avslutades den 27 juni.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ingen undersökning är planerad.

B Kvalitetsdeklaration

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

I SCB:s MIS 2001:1 Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik ges generella beskrivningar och definitioner av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna, se http://www.scb.se/Grupp/Metod/_Dokument/QM_Kombinat.pdf

B.0 Inledning

Statistiken var en studie- och arbetsmarknadsuppföljning av dem som avslutade långa kurser i folkhögskolan läsåret 2002/03. Statistiken baserades på uppgifter som samlades in via postenkäter till ett urval bestående av 5 000 personer. Undersökningen var av engångskaraktär.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De viktigaste målstorheterna i undersökningen var:

- Andel av dem som avslutade långa kurser i folkhögskolan läsåret 2002/03 som ansåg att studiesituationen var mycket eller ganska bra.
- Andel av dem som avslutade långa kurser i folkhögskolan läsåret 2002/03 som ansåg att folkhögskoleutbildningen fått dem att utvecklas personligen.
- Andel av dem som avslutade lång särskild kurs i folkhögskolan läsåret 2002/03 som ansåg att de, i april 2006, hade ett arbete med helt/till största delen samma inriktning som utbildningen.
- Andel av dem som avslutade lång särskild kurs i folkhögskolan läsåret 2002/03 som hade studerat på universitet eller högskola efter sin folkhögskoleutbildning.

1.1.1 Objekt och population

Objekt

Statistikens objekt är individer.

Målpopulation

Målpopulationen var personer som avslutade folkhögskoleutbildningar, på minst 150 dagar under två terminer, läsåret 2002/03.

1.1.2 Variabler

Variablerna samlades in med frågor i postenkät som kompletterades med uppgifter från den registerbaserade folkhögskolestatistiken.

Enkätvariabler

Variabler framgår av undersökningens enkät som finns i pdf-versionen av det statistiska meddelandet på SCB:s hemsida. Några av de mest efterfrågade variablerna var:

Studiesituation: Undersökningspersonerna fick ta ställning till studiesituationen ur 10 olika aspekter; (1) lärarnas förmåga att undervisa, (2) bemötandet från lärarna, (3) bemötandet från övrig personal, (4) arbetsformer, (5) kursernas innehåll och uppläggning, (6) undervisningens anpassning till tidigare studie- och livserfarenheter, (7) möjligheten att påverka studierna, (8) gemenskapen med studiekamraterna, (9) anpassningen för personer med funktionshinder och (10) praktik/arbetsplatsförlagd utbildning. Svarsskalan var mycket bra, ganska bra, ganska dålig, mycket dålig.

Personlig utveckling genom utbildningen: Undersökningspersonerna fick ta ställning till om folkhögskoleutbildningen fått dem; (1) mer positiva till studier, (2) mer intresserade av kulturella frågor, (3) mer engagerade i samhällsfrågor, (4) att känna bättre självförtroende, (5) att vilja ifrågasätta mer, (6) att i större utsträckning ta egna initiativ, (7) mer aktiva i fritidsintressen, (8) bättre rustad för arbete. Svarsskalan var helt, till stor del, till viss del, inte alls.

Överensstämmelse mellan arbete och utbildningsinriktning: De undersökningspersoner som hade arbete i april 2006 fick ta ställning till om deras arbete hade samma inriktning som deras folkhögskoleutbildning. Svarsskalan var helt/till största delen, till viss del, inriktningen på arbetet var en annan.

Högskolestudier efter folkhögskoleutbildningen: Undersökningspersonerna fick svara på om de studerat på högskola efter folkhögskoleutbildningen. Svarsskalan var ja och nej.

Registervariabler

Registervariablerna från folkhögskolestatistiken avsåg höstterminen 2002.

Kön

Kurstyp delas in i särskild kurs, allmän kurs, särskild utbildningsinsats, och aktivitetsgarantiutbildning (SAGA).

- Särskild kurs har en speciell inriktning. En större del av studietiden ägnas åt det ämnesområde som valts. Vissa av de särskilda kurserna är yrkesinriktade.
- Allmän kurs innehåller ett brett urval av allmänna ämnen (svenska, engelska, matematik, samhällskunskap etc.) och kan också ha en särskild profil som innebär att deltagarna kan välja inriktning. Allmän kurs vänder sig främst till dem som saknar grundskole- eller gymnasieutbildning.
- Särskild utbildningsinsats är kurser på grundskole- eller gymnasienivå utöver den ordinarie verksamheten, anordnade med hjälp av extra medel som riksdagen beviljat. Kurserna riktar sig främst till arbetslösa och har oftast allmän inriktning.
- Aktivitetsgarantiutbildning (SAGA) är en utbildningsinsats inom ramen för AMS aktivitetsgaranti

Kursnivå delas in i eftergymnasial nivå, gymnasienivå och grundskolenivå.

Kursinriktning: ”allmän; bred ämnesinriktning”, ”allmän; dominerad av basämnen”, ”beteendevetenskap, humaniora”, estetiska ämnen, ”företagsekonomi, handel och kontor”, ”matematik, naturvetenskap”, ”medicin, hälso- och sjukvård”, samhällsvetenskap, språk, teknik, övriga ämnen.

Kurslängd räknas i antal dagar.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska storheterna (parametrarna) utgörs av totaler och kvoter.

De totaler som redovisas är skattat antal personer med en viss egenskap. Kvoter redovisas i form av skattad andel personer med en viss egenskap. Skattningarna redovisas efter ett flertal gruppindelningar, vilka beskrivs i avsnitt 1.1.4.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisades på kön, kurstyp och kursnivå.

Av sekretessskäl redovisas inte resultat som bygger på tre observationer eller färre. Skattningar med för stor urvalsosäkerhet redovisas inte.

1.1.5 Referenstagning

Referenstagning för objekten i urvalsramen var 31 mars 2006 som var tidpunkten då folkbokföringsuppgifter hämtades från Registret över totalbefolkningen (RTB).

Referenstagningen för variablerna varierade. Första frågeblocket avsåg studierna läsåret 2002/03. Det andra frågeblocket avsåg sysselsättning och arbete under mätveckan den 3-9 april 2006. Tredje och sista frågeblocket avsåg högskolestudier efter folkhögskolan, det vill säga någon gång efter läsåret 2002/03.

1.2. Fullständighet

Redovisning gjordes endast för personer som hade studerat på gymnasienivå och eftergymnasial nivå. Kvaliteten i svaren från dem som studerat på grundskolenivå bedömdes vara osäker, p.g.a. mycket lågt inflöde.

En registerstudie över sysselsättning (arbete, arbetslösheter, studier) före folkhögskoleutbildningen efterfrågades, men resurser saknades. Det finns dock informerat samtycke från uppgiftslämnarna att använda sådana uppgifter tillsammans med deras svar.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Ett statistikvärdes tillförlitlighet/osäkerhet beror på den totala avvikelser (totala felet) mellan skattningen och målstorheten. Denna totala avvikelse skulle kunna beskrivas enligt följande:

Totala felet = Urvalsfel + Täckningsfel + Bortfallsfel + Mätfel + Bearbetningsfel

I denna undersökning förekom alla dessa fel i varierande utsträckning.

Det är under generella förutsättningar inte möjligt att på ett tillfredsställande sätt skatta det totala felets storlek. Under respektive avsnitt kan därför endast bedömningar om de olika felens effekt på skattningarna ges. I anslutning till punktskattningarna redovisas dock 95 % konfidensintervall.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urval

Urvalet drogs som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval. De variabler som användes för stratifieringen var kurstyp (4 olika), kursnivå (3 olika) och kön. Att korstabellera dessa variabler ger 24 möjliga strata men eftersom eftergymnasial nivå endast fanns för särskild kurs var 6 strata tomma. De som studerat på grundskolenivå inom aktivitetsgarantin var så få att de lades i samma stratum som gymnasienivå. När urvalet drogs fanns alltså 16 strata.

Stickprovets storlek bestämdes utifrån ett uppsatt precisionskrav – ett 95-procentigt konfidensintervall för en skattad andel på 50 procent skulle vara approximativt plus/minus 6 procentenheter, inom varje stratum. Andelen 50 procent valdes därför att den ger maximal urvalsstorlek. Dessutom togs hänsyn till att bortfall är något som finns i de flesta urvalsundersökningar. Eftersom det fanns resurser för ett något större urval justerades precisionskraven för strata innehållande allmän kurs och särskild kurs (plus/minus 5 respektive 4 procentenheter).

Estimation

Vikter togs fram så att resultat kunde redovisas för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikterna kompenserade för objektbortfallet men inte för det partiella bortfallet. Eftersom urvalet var stratifierat så beräknades 16 vikter, en för respektive stratum. Vikterna kompenserade därmed för att urvalspersonerna i olika strata hade olika stor sannolikhet att komma med i urvalet.

Vikterna för respektive stratum beräknades med formeln:

$$w_k = \frac{N_h}{n_h} \frac{n_h}{m_h} = \frac{N_h}{m_h}$$

där

w_k = Vikten för varje objekt i stratum h ($h=1, 2, 3, \dots, 16$.)

N_h = Antal individer i stratum h

n_h = Antal individer i urvalet i stratum h

m_h = Antal individer som svarat i stratum h

Vikterna bygger på antagandet att övertäckningen inom respektive stratum var lika stor bland de svarande som i bortfallet och att bortfallet inte skilde sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna.

För beräkning av skattning för totaler användes följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

Där y_k = variabelvärde för objekt k. Värdet är dikotomt (0 eller 1).
summering sker över de svarande (r)
För beräkning av skattning för medelvärden användes följande formel:

$$\hat{Y} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

Konfidensintervall beräknades enligt formeln:

punktskattning $\pm 1,96 * (\text{skattning av estimatorns medelfel})$ där såväl punkt-
som medelsfelsskattningen beräknades med hjälp av ett av SCB egenutvecklat
program, CLAN97.

2.2.2 Ramtäckning

Målpopulationen var personer som avslutade en folkhögskoleutbildning om
minst 150 dagar under läsåret 2002/03. 150 dagar är vad som behövs för att vara
berättigad till ett så kallat studieomdöme på kurser som ger allmän behörighet.

Rampopulationen hämtades från den totalräknade folkhögskolestatistiken. Den
innehåller dock ingen examinationsuppgift eller motsvarande som finns annan
registerbaserade utbildningsstatistik. Registret är uppdelat terminsvis och består
av alla kursregistreringar under respektive termin. För att skapa ramen
summerades kurspoäng på icke avbrutna kurser under vt2002, ht2002 och vt
2003. I rampopulationen ingick endast personer som fortfarande var
folkbokförda i Sverige under i april 2006, det vill säga inga utvandrare och
döda.

Övertäckning, det vill säga objekt i rampopulationen som inte tillhörde målpo-
pulationen, bestod, i teorin, av objekt som var felaktigt inrapporterade som
studerade under den aktuella perioden. Någon evalvering av folkhögskoleregist-
ret, som skulle kunna ge information om förekomsten av detta, är inte gjord.
Enkäten innehöll dock en kontrollfråga: ”Studerade du på folkhögskola under
höstterminen 2002?”. Det var 4 procent som svarade nej på denna fråga. Att
bestämt hävda att detta rörde sig om övertäckning var dock vanskligt eftersom
folkhögskoleutbildning kan bedrivas på annan plats/lokal än den kursanord-
nande folkhögskolan. Enkäten innehöll också en kontrollfråga om antalet
terminer på utbildningen. Det var 1 procent som svarade 1 termin, det vill säga
kortare än de stipulerade 2 terminerna.

Undertäckning, det vill säga objekt i målpopulationen som inte tillhörde
rampopulationen, bestod huvudsakligen av personer utan fullständiga person-
uppgifter. Under höstterminen 2002 var det knappt 3 procent som hade ofull-
ständiga personnummer. Det innebär att de inte kunde kopplas till några studier
under vårterminen 2002 eller vårterminen 2003, och därmed inte kvalificera sig
för de 150 dagar på 2 terminer som krävdes för att ingå i rampopulationen.

En annan typ av övertäckning bestod av objekt som av någon anledning inte
registrerats på SCB. Storleken på den övertäckningen var okänd, men förmodli-
gen av marginell storlek då uppgifterna om kursdeltagare används som underlag

för utbetalning av statsbidrag till folkhögskolorna.

2.2.3 Mätning

Mätförfarandet

Undersökningen genomfördes som en postenkät, med möjlighet att svara postalt eller via webben. Ett mättekniskt test av blanketten genomfördes innan den skickades ut. Den tekniska lösningen av webbenkäten testades inte på uppgiftslämnare innan den togs i bruk.

Bland de svarande var det 15 procent som utnyttjade möjligheten att svara via webben, och 85 procent som valde att posta sina svar. Män valde i högre grad att svara på webben (22 procent) än kvinnor (12 procent). Andelen webbsvar för de olika kursstyperna var: särskild kurs 18 procent, allmän kurs 16 procent, särskild utbildningsinsats 12 procent, SAGA 9 procent. Det var ingen skillnad mellan dem som läst på gymnasial nivå och eftergymnasial nivå.

Någon konsekvensanalys av att använda blandad insamling gjordes inte före undersökningen och det var aldrig aktuellt att inte använda webbsvaren, så tillvida att inte något i insamlingen gick uppenbart fel. Post- och webbsvar behandlades på samma sätt i viktberäkningen. En jämförelse mellan resultat baserat på endast post- och webbsvar för några efterfrågade variabler presenteras nedan. Av de tre variablerna är det bara den om högskolestudier som visar på någon skillnad mellan post- och webbsvar. Den skillnaden kan dock mycket väl bero på att de som studerat på högskola hade större datorvana.

Hur var studiesituationen på utbildningen när det gäller kursernas innehåll och uppläggning? Procent

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dålig	Mycket dålig	Uppgift saknas
Postsvar					
Totalt	35 ± 2	54 ± 2	9 ± 1	2 ± 1	1 ± 1
Kvinnor	37 ± 3	52 ± 3	9 ± 2	2 ± 1	1 ± 1
Män	30 ± 3	57 ± 3	10 ± 2	2 ± 1	1 ± 1
Webbsvar					
Totalt	36 ± 6	54 ± 6	9 ± 3	1 ± 1	0 ± 0
Kvinnor	39 ± 8	54 ± 8	8 ± 4	0 ± 1	0 ± 0
Män	30 ± 6	56 ± 7	12 ± 5	2 ± 1	1 ± 1

Tycker du att din folkhögskoleutbildning har fått dig mer engagerad i samhällsfrågor? Procent

	Helt	Till stor del	Till viss del	Inte alls	Uppgift saknas
Postsvar					
Totalt	13 ± 1	24 ± 2	35 ± 2	25 ± 2	2 ± 1
Kvinnor	13 ± 2	22 ± 2	36 ± 3	27 ± 2	2 ± 1
Män	14 ± 2	28 ± 3	34 ± 3	22 ± 3	2 ± 1
Webbsvar					
Totalt	13 ± 4	29 ± 5	31 ± 6	26 ± 5	1 ± 1
Kvinnor	12 ± 5	29 ± 8	31 ± 8	26 ± 7	1 ± 1
Män	16 ± 5	29 ± 7	31 ± 7	25 ± 6	0 ± 0

Har du studerat på universitet/högskola efter din folkhögskoleutbildning? Procent.

Ja
Postsvar

Totalt	41 ± 2
Kvinnor	42 ± 3
Män	38 ± 3

Webbsvar

Totalt	49 ± 5
Kvinnor	48 ± 8
Män	50 ± 7

Indikationer på mätproblem

Det var ingen fråga som hade en nämnvärt stor andel svarande för alternativet ”annat” eller ”övrigt”. Detta alternativ fanns med för att inte tvinga in respondenterna på svarsalternativ. Skulle någon fråga ha haft en hög andel svar för dessa alternativ skulle det kunna innebära problem med att tolka resultaten.

Dubbelmarkeringar av svarsalternativ förekom men det rörde sig för det mesta om ett fåtal och dessa kodades som uppgift saknas. På frågan om huvudsaklig sysselsättning var det dock nästan 50 som hade kryssat två svarsalternativ eller fler. Ofta var det ena krysset på det öppna svarsalternativet med fri text, vilket gjorde att de för det mesta kunde kodas till ett av de fasta alternativen.

Det partiella bortfallet var lågt (0-2 procent) för alla frågor. Den minsta kurstypen, SAGA, låg genomgående högre än genomsnittet avseende partiellt bortfall.

Enkäten innehöll en fråga som kan bedömas som känslig, ”Har du någon form av funktionshinder?”, vilket kan påverka svaren. Vid insamlingen uppdagades dessutom att instruktionen till denna var knapphändig då det endast var fysiska funktionshinder som gavs som exempel.

På en fråga om utbildningen gett grundläggande behörighet till högskolestudier var det 15 procent av dem på allmän kurs som svarade ”vet inte”. Begreppen var förmodligen inte bekant för alla.

Alla frågor om folkhögskoleutbildningen som ställdes var retrospektiva med en referensperiod tre år tillbaka i tiden. Detta kan ha haft minneseffekter på de svar som lämnades.

Effekter på statistiken

Ingen mätfelsstudie har gjorts, därför är det svårt att göra en bedömning av effekterna på resultaten. Det finns några indikationer problem, men också indikationer på att det överlag fungerade bra.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värden på en eller flera observationsvariabler (ex. registervariabler eller enkätfrågor) i en undersökning inte kan inhämtas.

- Saknas alla värden för en individ är det fråga om objektsbortfall.
- Saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall.

Objektsbortfall

Objektsbortfallets storlek vägdes med en vikt beräknad genom formeln: N_h/n_h där

N_h = Antal individer i stratum h

n_h = Antal individer i urvalet i stratum h

Det har inte gjorts någon djupare bortfallsstudie med hjälp av registervariabler, men nedan redovisas objektsbortfallet i de viktigaste redovisningsgrupperna.

Viktat objektsbortfall i viktiga redovisningsgrupper (%)

Redovisningsgrupp	Ob- jekts- bortfall (%)
Totalt	40
Kön	
Kvinnor	35
Män	49
Kurstyp	
Särskild kurs, eftergymnasial nivå	34
Särskild kurs, gymnasienivå	34
Allmän kurs	45
Särskild utbildningsinsats	46
Aktivitetsgaranti (SAGA)	49

Åtgärder för att reducera bortfallet

SCB använde en uppföljningsstrategi där målet var att reducera bortfallet så mycket som möjligt. Den första omgången med frågeblanketter skickades ut den 4 april 2006. Tack- och påminnelsekort skickades den 19 april, påminnelser med ny blankett skickades den 5 maj och den 17 maj.

Andel objektsbortfall inför påminnelser (%)

T&P-kort	Påminnelse 1	Påminnelse 2
71	55	42

Nästan hela objektsbortfallet utgjordes av ej avhörda personer.

Partiellt bortfall

Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Till partiellt bortfall räknades även dubbelmarkeringar och svar som inte kunde tydas. I denna undersökning uppgick det partiella bortfallet till mellan 0 och 2 procent för de flesta frågorna.

2.2.5 Bearbetning

Dataregistrering och kodning

Registrering av data gjordes genom att inkomna postenkäter lästes in maskinellt

(skanning). Skanningprogrammet kontrollerade så att valida värden registrerades vid skanningen. De värden som föll ut som fel i dessa kontroller rättades upp manuellt med stöd av skanningprogrammet, s.k. verifiering. Programvaran som användes för skanning och verifiering var Eyes & Hands.

För svar som kom in via webben behövdes ingen skanning utan de lästes ner direkt i databasen. I webbenkäten fanns kontroller för dubbelmarkeringar.

Eftersom nästan alla variabler i undersökningen var kategoriska med slutna svarsalternativ bör inte skanningen gett upphov till några stora fel vid registrering av data. Fel kunde dock ändå kvarstå, på grund av t.ex. dubbelmarkeringar och inkonsekventa svar, därför genomfördes granskning av skannade data (se avsnitt granskning och rättning).

Kodning gjordes inte i undersökningen.

Granskning och rättning

Efter verifieringen gjordes ytterligare kontroller av registrerade data. Logiska kontroller gjordes så att svar på olika frågor inte var orimliga i förhållande till varandra. I de fall där endast ett svarsalternativ var tillåtet kontrollerades så att inte dubbelmarkeringar fanns. Dubbelmarkeringarna fick koden för uppgift saknas. I vissa fall skedde rättningen utifrån svaren på andra frågor i enkäten. Eftersom antalet upprättningar i denna undersökning var litet bedöms effekterna på de slutliga skattningarna som relativt små.

Partiellt bortfall (saknade värden) redovisas i en egen kategori, ”uppgift saknas”, när statistiken publiceras. Ingen imputering av saknade värden gjordes.

Framställning av resultat

Punktskattningar och konfidensintervall beräknades med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, CLAN97. Skattningarna fördes över till Excel där ytterligare bearbetningar gjordes för att skapa de tabeller som sedan har publicerades i form av ett Statistiskt Meddelande, serie UF 36.

Det är svårt att bedöma effekten av de fel som kan ha uppstått vid bearbetningen. Ingen studie har gjorts för att försöka bedöma storleken av denna felkälla.

2.2.6 Modellantaganden

Inga särskilda modellantaganden gjordes.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

För samtliga skattningar i SM- och SSD tabeller redovisas 95 % konfidensintervall.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen var en engångsundersökning. Det har dock gjorts folkhögskoleuppföljningar tidigare, senast 1995.

3.2 Framställningstid

Mätvecka i undersökningen var 3-9 april 2006. Statistiken publicerades den 7 december 2006.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades enligt tidsplanen.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Många frågor som fanns i 1995 års folkhögskoleuppföljning togs med i den som gjordes 2006. Det finns också redovisningsgrupper som namnmässigt var till förväxling lika. Att jämföra resultat mellan undersökningarna är ändå inte meningsfullt då de har helt olika målpopulationer. 1995 gjordes uppföljningen bland nybörjare tre år tidigare och 2006 gjordes uppföljningen av bland dem som avslutade utbildning tre år tidigare.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet mellan grupper föreligger inom ramen för undersökningen. Vad gäller andra undersökningar som följer upp folkhögskoleutbildning, saknas kunskap om hur de görs.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Under 2006 gjorde SCB uppföljningar av gymnasieavgångna och högskoleexaminerade i undersökningen "Inträdet på arbetsmarknaden". Några frågor som ställdes i folkhögskoleuppföljningen togs från den undersökningen och mätperioderna låg tidsmässigt nära varandra.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publicerades i Statistiska meddelanden, serie UF 36. På SCB:s hemsida finns också utgivna pressmeddelanden och en länk till Sveriges statistiska databaser (SSD). Delar av statistiken publiceras också i Utbildningsstatistisk årsbok och Fickskolan.

5.2 Presentation

Statistiken presenterades i form av tabeller, diagram och text.

5.3 Dokumentation

Undersökningen ska dokumenteras i SCB:s dokumentationsverktyg SCBDOK.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärdata för enskilda individer finns sparade i aidentifierad form. Specialbearbetningar kan utföras på uppdragsbasis. Forskare, utredare m.fl. kan få tillgång till aidentifierat material, också på uppdragsbasis, efter en särskild prövning.

5.5 Upplysningstjänster

SCB
BV/UA
Harald Theorin

BESKRIVNING AV STATISTIKEN
2006-12-06

UF0532
16(16)

Harald Theorin, enheten för statistik om utbildning och arbete vid SCB.
Telefon: 019-17 69 37
Fax: 019-17 70 83
e-post: fornamn.efternamn@scb.se